

hér papír) boríthatjuk be, mely a tollból esetleg lecsöppenő tintát felfogja.

Készíthetjük az alapot zinklemezből, sárga- vagy vörösréz-
ből, 0,5—1 mm vastagságban is, de az üvegtartókhoz mindig
ruganyos, vékonyabb anyagot használjunk. Lombfűrészszel ké-
szült díszesebb tartók inkább házi feladatukul szolgálhatnak.

Fogassy Ódön

IRODALOM — KÜLFÖLDI TANITÁSI MOZGALMAK — LAPSZEMLE — HIREK

IRODALOM

Boda István: Bevezető a lélektanba. 184 o. *Közlemények a szegedi
szegedi Ferencz József-Tudományegyetem Pedagógiai-lélektani Intézetéből.*
Budapest, 1934.

A ma lélektana egyre inkább kikerülve a filozófia árnyékából, állan-
dóan közeledik igazi céljához, az emberi lélek valóságos megismeréséhez.
Azonban éppen ez a cél vezet a részletproblémák sokasodásához s az ezek
nyomán fakadó kutatási ágak széteső elkülönüléséhez. Éppen ezért bir je-
lentőséggel B. teoretikus lélektana, mely végső gyökereit tekintve, egy
szegedi lélektani iskola egyre tisztább kibontakozását mutatja. Már is sok
eredményt hozott s továbbra is termékenynek mutatkozik az a biológiai
kapcsolatkeresés, melyet B. egész lélektanában hangsúlyoz. A »spontán be-
lülről eredő« életben, — melynek fogalmát a szerző igen világosan tisztá-
zza, — találja meg B. azt az alapot, melyre egyre finomító szűkítéssel
építi fel lélektanát. »A lelkiesség, mint részegész, az élet átfogóbb egészé-
ben és a nagyobb egésszel korrelációban értelmezhető.« A »faji tudást«
jelentő »életes hajtóerő«, a biológias ösztön az alap, melyre a lélek ma-
gasabb köre épül fel. Maga a biológias ösztön s a ráépülő lelki szféra az
életes szükséglet szerint fejlődik s ez az életes szükséglet szervezi egy-
ségbe az egyre gazdagabban kibontakozó s mindinkább differenciálódó
lelki funkciókat. A »sajátosan lelki« bizonyos fokú érzékeléssel kezdő-
dik, lényeges jegye a szubjektivitás s a tudatos életvezetésben csúcso-
dik ki. A »lelki« kibontakozása közben legelőször az érzések és törekvé-
sek köre különül el s a legfelső fokon az értelmiség körének tiszta szer-
veződésében kristályosodik ki. — Nevelők számára a könyv alapos áttanul-
mányozása igen sok értékes szemponttal szolgálhat. Egyrészt fejlődéslelekt-
ani ismereteinket gazdagítja a három fejlődési fázis: a globálírás, dif-
ferenciálódás és a magasabbrendű egységbevonás fázisainak világos elem-

zésével. Másrészt már meglévő, ugyancsak fejlődéslélektani ismereteinket irányítja, amennyiben állandóan hangsúlyozza a végső alapokra való visszavezetés szükségességét. — Az egymást nem szükségképpen fedő, tudatosított és valóságos lelki okról mondottak igen sokat segíthetnek az erkölcsi nevelés területén. Ugyanezen szempontból termékenyek a könyvnek azon helyei, melyekben az önmagán felülemelkedő etikus lény cselekedetétinek a legprimitívebb énes törekvésekhez való viszonyát tisztázza a szerző. Szerinte ugyanis, — eltekintve attól, hogy az egyén önmagán keresztül kényszerűen a fajt is szolgálja, — szerves fejlődéssel visz az út a természetes egocentricizmustól a magasabbrendű »allocentricizmushoz«, hogy szerzőnk találó szavával éljünk. — Az értelmi nevelés szempontjából igen lényeges eredményeket közöl »az eszmélések organizálódása« címmel jelölhető fejezet, mely általában az emberek, így a tanulók közt is észlelhető organizációs típusok különbözőségeit is felemlíti. Az értelmiség körének vizsgálata közben tárgyalja szerzőnk a különböző képességeket, (lényegmegragadás, elmélyülés, átfogás, elvonas, elemzés stb.), melyeknek végső alapjait, továbbá egyénenkénti különböző megjelenési formáit a nevelőnek állandóan szemelőtt kell tartania. — Így, csak egy néhány, a pedagógiában gyakorlatilag is hasznosítható eredményt kiragadva, máris szemünkbe tűnik a könyvnek azon tulajdonsága, miszerint annak olvasása közben állandóan tudományos és mindennapi tevékenységünket egyaránt érintő problémákra bukkanunk. A könyvnek ez a megdölködő volta, továbbá az, hogy a lélektan ma aktuális problémáit megvitatva, olyan egységet ad, melyre további kutató munkát lehet építeni, magyar tudományos életünknek igaz büszkeséget jelent.

(Tomori Viola.)

Dr. Dénes József és dr. Schächter Antal: „A ma gyermeke“. Budapest, 1933. 482 l.

A könyv első (terjedelmesebb) része kézikönyv fiatal anyák számára. Amint a szerző a bevezetésben kiemeli, »a ma gyermeke« bizonyos tekintetben jól el van látva, »szemrevaló babakelengyével«, »pazarul csillogó gyermekkocsival« és számos más, szemre kellemes benyomást tevő dolgokkal. A leghétköznapibb és éppen ezért a legfontosabb problémák azonban, a gyermek testi nevelése és gondozása még ma is el vannak hanyagolva; a fiatal anyák hajlandók ezeket a feladatokat pusztán az orvosra hárítani. Ez azonban nem elégséges, hanem szükséges, hogy a gyermek közvetlen környezete a szülők és elsősorban a fiatal anyák ismerjék behatóbban a gyermek testi sajátosságait és ez az ismeret támogassa őket a gyermek testi gondozásában. Az író munkája céljaul a *betegségek megelőzését* tűzte ki. Másrészről pedig ismertette a gyermek testi sajátosságait, mint pl. a külső elváltozásokat, az újszülött átmeneti lázas állapotát, stb., meg akarja előzni a fiatal anyák felesleges aggodalmait, akik tapasztalatlanságukban hajlandók minden megszokott és természetes jelenséget betegségnek minősíteni. Dénes gyermekorvos jó szolgálatot tett azoknak, akik részletes útbaigazításokat keresnek úgy a gyermek, mint a fiatal anya testi higiéniájának mindenféle kérdéseiről. Az egészség újszülött testi sajátosságainak ismertetése után sorra veszi az újszülöttkori betegségeket